

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Qo‘qon davlat universiteti

rektori D.Sh.Xodjaeva

30-iyun 2025-yil

O‘QISH VA YOZUV AMALIYOTI
O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110000 – Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	60110900- Xorijiy til va adabiyot (Ingliz tili)

QO‘QON- 2025

Fan/mavzu kodi		O‘quv yili	Semestr	ECTS-Kreditlar	
O‘YoA13408		2025-2026	3	4	
fan/mavzu turi Majburiy		Ta’lim tili O‘zbek/Rus/Ingliz		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)		Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	O‘qish va yozuv amaliyoti	240		120	120
		120		60	60
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o‘qitishdan maqsad - talabalarning C1 daraja talabiga javob beruvchi matnlarni o‘qib, tushunishlari va turli mavzularga oid matnlarni yoza olish mahoratiga ega bo‘lishlari va egallangan o‘qish va yozuv ko‘nikmalarini kasbiy va ilmiy faoliyatda erkin qo‘llay olishlarini ta’minlashdir. Fanning vazifasi - umume’tirof etilgan xalqaro me’yorlarga ko‘ra talabalarning o‘qish va yozuv ko‘nikmalarini C1 darajaga yetkazish, shuningdek, ilmiy tadqiqot ishi yozishning boshlang‘ich malakasini shakllantirish va takomillashtirishdir. Fanning yetakchi TOP-300 xalqaro universitetlari dasturi asosida tayyorlanganligi: Ingliz tili O‘qish va yozuv amaliyoti fani dasturi dunyoning yetakchi oliy ta’lim muassasalaridan biri bo‘lgan “Stanford University” universiteti (Buyuk Britaniya)ning assessment fanining o‘quv dasturi asosida takomillashtirilgan. Mazkur universitet QS World University Rankings 2024 bo‘yicha 6-o‘rinni egallagan bo‘lib, til sohasi bo‘yicha yuqori malakali ilmiy-uslubiy bazaga ega. Dasturda quyidagi asosiy jihatlar inobatga olingan: Nazariy va amaliy yondashuv uyg‘unligi – Stanford University universitetining FLE146 LINGUISTICS I fan nomi bilan bir qatorda, zamonaviy til munosabatlarini tartibga solish amaliyoti ham keng yoritiladi. Xalqaro standartlarga muvofiqlik – dastur xalqaro Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) prinsiplari asosida boyitilgan. Tanqidiy fikrlash va tahlil ko‘nikmalarini rivojlantirish – talabalar fan bilimlarini mustaqil tahlil qilish, dalillarga tayangan holda O‘qish va yozuv amaliyotini o‘rganadilar. II. Asosiy qism (amaliy mashg‘ulotlar) 1 –Modul. O‘qish moduli 1 kurs davomida				

Matn turlari (o'qish uchun soddaroq original matnlar) - taomnomalar, retseptlar; - jadvallar; - kichik hikoyalar; - goroskoplari; - shaxsiy xatlar; - kundaliklar; - informatsion bukletlar, broshyuralar (filmlar, ko'rgazma va hokazolar haqida), sayyohlik yo'riqnomalari; - jurnal maqolalari (mashhur shaxslar bilan suhbatlar, goroskoplari); - yangiliklar bayoni; - tanish mavzularga oid qisqa gazeta maqolalari; - she'rlar; - internet matnlari (bloglar); - e'lonlar (grantlar, sayohat manzillari haqida); - qo'llanmalar/instruksiylar (texnik vositalar, asboblari uchun); - qomusiy maqolalar; O'qish modulida quyidagi o'qish maqsadlari ilgari suriladi: - ekstensiv o'qish (badiiy o'qish) - intensiv o'qish (ma'lumot uchun o'qish) 1 kursda quyidagi strategiyalarni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilishi maqsadga muvofiq bo'ladi: - asosiy fikrlarni anglash\bilish uchun o'qish; - g'oyani bilish uchun o'qish; - maxsus ma'lumotni olish uchun o'qish; - so'zlarning kontekstdagi ma'nosini topish; - diqqat bilan o'qish; - ko'z yugurtirib o'qish; - tez o'qish 2 kurs davomida O'qish moduli bo'yicha keyingi kursda o'tiladigan taxminiy mavzular birinchi kurs mavzular mazmuniga o'xshash bo'lsada, bu kurslarda asosiy e'tibor ushbu mavzularning chuqur va batafsil o'rganilishiga qaratiladi. Matn turlari (original matnlar) - taomnomalar, retseptlar; - jadvallar, shakllar; - kichik hikoyalar; - goroskoplari;

- shaxsiy xatlar;
- kundaliklar;
- informatsion bukletlar, broshyuralar, (filmlar, ko'rgazma va hokazolar.), sayyohlik yo'riqnomalari;
- jurnal maqolalari (mashhur shaxslar bilan suhbatlar, goroskoplar);
- yangiliklar bayoni;
- tanish mavzularga oid qisqa gazeta maqolalari;
- she'rlar;
- internet matnlari (bloglar);
- e'lonlar (grantlar, sayohat manzillari hakida);
- yo'riqnomalar (texnik vositalar, asboblarni uchun);
- ensiklopedik maqolalar.

O'qish modulida quyidagi o'qish maqsadlari ilgari suriladi:

- ekstensiv o'qish (badiiy o'qish)
- intensiv o'qish (ma'lumot uchun o'qish)

2 kursda quyidagi strategiyalarni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilishi maqsadga muvofiq bo'ladi:

- asosiy fikrlarni anglash\bilish uchun o'qish;
- g'oyani bilish uchun o'qish;
- maxsus ma'lumotni olish uchun o'qish;
- so'zlarning kontekstdagi ma'nosini topish;
- diqqat bilan o'qish;
- ko'z yugurtirib o'qish;
- tez o'qish.

2-Modul. Yozma nutq amaliyoti moduli

Yozma nutq amaliyoti moduli 1-3 semestrlar davomida o'qitiladi. Birinchi kurs yakunida talabalar CEFR talablariga ko'ra yozuv ko'nikmalarini B1(+) darajada egallasalar, 2-kurs yakuniga kelib CEFR C1 darajasi talabiga javob beruvchi turli matnlarni yoza olish mahoratiga ega bo'ladilar.

1 kurs davomida

- tabriknomalar va taklifnomalar;
- shaxsiy ma'lumotnomalar, anketa savollari;
- sodda xatlar, eslatmalar, qaydlar;
- voqea-hodisa, odamlar va predmetlar tasviriga bag'ishlangan xatlar, matnlar;
- e-mail, internet forumlariga xatlar;
- rezyume va tarjimai hol;
- kichik hikoyalar;
- taom retseptlari;
- shaxsiy kundalik

Yozma nutqni rivojlantirishning asosiy omillari

- yozma ishni rejalashtirish (klaster usulida, aqliy hujum va h.);

- yozma ishning maqsadi va kimga yo'naltirilganligini aniqlash va shunga qarab tegishli uslubni tanlash mahorati.

Grammatik tamoyillar

- gap tuzish (gapda so'z tartibi);
- gapda ega va kesimning o'rni, moslashuvi;
- gap turlari (oddiy, qo'shma gaplar);
- bog'lovchilar va kirish so'zlari;
- so'z tanlash (rasmiy va norasmiy uslubdagi so'zlar va h.)
- punktuatsiya

Qisqa incho (paragraf) yozish bosqichlari

- mos sarlavhani tanlash;
- kirish qismini yozish;
- inshoning asosiy g'oyasini ifodalash;
- dalil va isbotlarni bayon etish;
- yozma ishda plagiatga (ko'chirmakashlikka) yo'l qo'ymaslik

2 kurs davomida

Faktlar asosida yozish:

- bayonnomalar (masalan, ijtimoiy tadqiqotlar, jamoa muammolari, ta'lim jarayoniga oid muammolar va b.)

Insholar:

- tasviriy;
- hikoya tarzidagi;
- qiyosiy;
- tahliliy (sabab va natijalarni tahlil qilish);
- kitob yoki filmlarning qisqa taqrizi;
- universitet gazetasi uchun maqola

Xatlar va boshqa muloqot hujjatlari:

- turli maqsadlardagi xatlar;
- rasmiy va norasmiy xatlar;
- yozma tanqidiy, rad javobi (masalan, biznesdagi hamkoriga)
- norasmiyelektron xatlar

III. Amaliy mashg'ulotlar buyicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar davomida talabalar yakka holda, juftlikda va kichik guruhlarda ishlaydilar. O'qitish metodikasi amaliy vazifalar, dolzarb maqolalar

	muhokamasi, turli janrdagi matnlarni tahlil qilish, internet matnlari bilan ishlash, o‘qish ko‘nikmasini baholovchi testlar va mustaqil o‘qishga yo‘naltirilishi lozim. Amaliy mashg‘ulotlar zamonaviy multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyada interfaol usullar yordamida o‘tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq. IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar Auditoriyaning tashqari vaqtda bajariladigan mustaqil ishlar quyidagi mavzu va faoliyat turlarida amalga oshirilishi tavsiya etiladi: - Taomnomalar, retseptlar; - Jadvallar; - Kichik hikoyalar; - Goroskoplar; - Shaxsiy xatlar; - Kundaliklar; - Informationsion bukletlar, broshyuralar (filmlar, ko‘rgazma va hokazolar haqida), sayyohlik yo‘riqnomalari; - Jurnal maqolalari (mashhur shaxslar bilan suhbatlar, goroskoplar); - Yangiliklar bayoni; - Tanish mavzularga oid qisqa gazeta maqolalari; - She’rlar; - Internet matnlari (bloglar); - individual va guruhli o‘quv loyihasi; - keys-topshiriqlarini bajarish; - mavzuli portfoliolar tuzish; - axborot-tahliliy materiallar bilan ishlash; - manbaalar bilan ishlash; - multimediali taqdimotlar yaratish; - darslarning metodik ishlanmalarini tayyorlash; - darsdan tashqari mashg‘ulotlar ishlanmalarini tayyorlash; - Generations: Family & backgrounds (Ibrat farzandlari platformasi) - Famous people and their life(Ibrat farzandlari platformasi) - Comparative essay(Ibrat farzandlari platformasi) - Changes of the world(Ibrat farzandlari platformasi) -ta’lim yo‘nalishi(mutaxassislik)ning xususiyatidan kelib chiqqan holda mustaqil ishlarning boshqa turlaridan foydalanish mumkin.
3.	V. Ta’lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:

	• O‘qish va yozuv amaliyoti fani asoslarini, o‘rganilayotgan asosiy chet tilini Umum Yevropa standartlariga ko‘ra C1 darajada o‘zlashtirishi, o‘rganilayotgan chet tilida o‘qish va yozuv ko‘nikmalarini turli strategiyalarni qo‘llay olish orqali egallashi, tushunish va muhokama qilish uchun bosqichma-bosqich turli matn turlari bilan ishlash usullari to‘g‘risida tasavvurga ega bo‘lishi; (bilim). • O‘qish va yozuv amaliyoti fanini o‘zlashtirgan talaba o‘z fikr va mulohazalarini lingvistik kurs mavzularidan kelib chiqqan holda yozma ravishda aniq va mantiqiy bayon etishi matnni tushunish maqsadida turli strategiyalarni bilishi va ulardan foydalana olishi;(ko‘nikma). • O‘qish va yozuv amaliyoti fanini o‘qitishda ta’lim texnologiyalari, tarqatma materiallar, elektron darsliklar va qo‘llanmalar, internet ma’lumotlari, lokal tarmoqdagi turli o‘quv, ilmiy bilimni nazorat qilish bo‘yicha ma’lumotlar jamlamasidan foydalaniladi. Mustaqil ta’lim, aqliy hujum, vaziyatli masalalarni yechish, diskussiya, rolli o‘yinlar, referatlar yozish kabi pedagogik usullar bilan fanning o‘qitilishi amalga oshiriladi va talabalarni baholay olish to‘g‘risida malakalariga ega bo‘lishi kabi ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak (malaka).
4.	VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari: • interfaol keys-stadilar; • mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar; • kommunikativ metodlar; • kognitiv metodlar;
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan mavzular haqida mustaqil mushohada yuritish, ijod qilish va joriy nazorat,mustaqil ish shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha amaliy ishni topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar 1. Chin Peter, Koizumi Yusa. Academic writing skills 1.Cambridge university press. 2015. 2. Driscoll Liz. Real reading 1. USA; Cambridge university press. 2008. 3. Linda Butler. Longman Academic Writing Series.Pearson Education. 2014. 4. Arline Burgmeier.Inside reading intro.Oxford university press.2016.

5. **DCI 791, Scholarly Practices Seminar: Academic Writing MLFTC, Arizona State University Spring, 2024**

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo‘ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo‘nalishlariga bag‘ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma’ruza, 2017 yil 14 yanvar / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: O‘zbekiston, 2017. – 104 b.
2. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag‘ishlangan tantanali marosimdagi ma’ruza. 2016 yil 7 dekabr /Sh.M.Mirziyoyev. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2017. – 48 b.
3. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Mazkur kitobdan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2016 yil 1 noyabrdan 24 noyabrga qadar Qoraqalpog‘iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri saylovchilari vakillari bilan o‘tkazilgan saylovoldi uchrashuvlarida so‘zlagan nutqlari o‘rin olgan. /Sh.M.Mirziyoyev. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2017. – 488 b.
4. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Yangi O‘zbekiston strategiyasi.- Toshkent, 2021. -458 b.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 2-fevraldagi “Umumiy o‘rta ta’lim muassasalari o‘quvchilarini xorijiy til va zamonaviy kasblarga o‘qitish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ–53-sonli qarori

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

1. O‘zbekiston respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida. (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017 y., 6-son, 70-modda)
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 - yil 6 – noyabrdagi "O‘zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta’lim - tarbiya va ilm - fan sohalarini rivojlantirish chora tadbirlari to‘g‘risida " gi PF - 6108 - son farmoni.

Axborot manbalari

6. <https://ibratfarzandlari.uz/>
7. <http://www.edu.uz>– O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi sayti.
8. <http://www.uzedu.uz> – O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi sayti.
9. <http://www.gov.uz>– O‘zbekiston Respublikasi xukumat portal.
10. www.pedagog.uz

	11. http://www.ziyonet.uz/ 12. www.teachingenglish.org.uk 13. www.onestopenglish.com 14. www.businessenglishonline.net 15. www.elgazette.com 16. www.tesol.org . 17. www.tefl.com , 18. www.teachertrainingvideos.com 19. http://www.learnenglish.org.uk/ 20. www.educationuk.org 21. https://www.bing.com/videos/riverview/relatedvideo?&q=ibrat+farzandlari+ingliz+tili&qpv=ibrat+farzandlari+ingliz+tili&mid=772CCD6096E396191AED772CCD6096E396191AED&&FORM=VRDGAR 22. https://web.stanford.edu/~cbross/syllabus.html
7.	Fan dasturi Qo‘qon davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2025 yil 30-iyundagi 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan.
8.	Fan/modul uchun mas’ullar va dastur mualliflari: V.Karimova – Qo‘qon DU, Ingliz tili va adabiyoti kafedrası mudiri, dotsent, (PhD) 1. N.Aliboyeva- Qo‘qon DPI “Xorijiy tillar metodikasi” kafedrası dotsenti.
9.	Taqrizchilar: U.A.J.Jabbarov – Oila va gender ilmiy - tadqiqot instituti ilmiy kotibi, PhD dotsent. D.Saydazimova – Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti Ingliz tili amaliy kursi kafedrası mudiri, dotsent